

Folketingets Socialudvalg

Dato 15.03.09

NOTAT OM EN MEKANISME FOR TVÆRGÅENDE POLITISK KOORDINATION PÅ BØRNEOMRÅDET SAMT AF OPFØLGNINGEN PÅ ANBEFALINGERNE TIL DANMARK FRA FN'S BØRNEKOMITÉ

Børnekomiteen har anbefalet, at Danmark etablerer en politisk enhed, der på centralt niveau koordinerer arbejdet med implementeringen af FN's Børnekonvention i Danmark. Der eksisterer allerede et systematisk samarbejde mellem ministerier og civilsamfundets organisationer, men vi mangler en pendant til dette, der kan koordinere arbejdet på det politiske niveau.

Anbefalinger fra FN's Børnekomité om central koordinering

I de seneste anbefalinger til Danmark fra FN's Børnekomité (4. februar, 2011, Danmark modtager anbefalinger ca. hvert 5 år) blev Danmark opfordret til at etablere en **central koordinering af implementeringen af FN's Børnekonvention** - en klar national tværsektoriel mekanisme og myndighed på højt niveau, der har ansvaret for koordineringen af implementeringen af konventionen (horisontalt og vertikalt): "... *the Committee remains concerned at the absence of a clear national mechanism responsible for the overall horizontal and vertical coordination of the Convention's implementation...* The Committee calls upon the State party to clearly identify a high-level coordination system/authority across sectors and with all regions and municipalities in order to ensure the implementation of child rights in a comprehensive, coherent and consistent manner, throughout its territory" (anbefaling no. 14 og 15).

Denne anbefaling har baggrund i art. 4 i Børnekonventionen samt Børnekomiteens Generelle Kommentarer no. 5 (2003) om 'General measures of implementation of the Convention on the Rights of the Child'.

Børnekomiteen anerkender her, at koordinering kan tage mange forskellige former, men at praksis har vist, at central koordinering er nødvendig (punkt 26, 27, 37, 38 og 39). Det fremgår bl.a. at "... *a special unit, if given high-level authority - reporting directly, for example, to the Prime Minister, the President or a Cabinet Committee on children - can contribute both to the overall purpose of making children more visible in Government and to coordination to ensure respect for children's rights across Government and at all levels of Government. Such a unit can be given responsibility for developing the comprehensive children's strategy and monitoring its implementation, as well as for coordinating reporting under the Convention.*"

Koordineringen af opfølgning på FN's Børnekomites anbefalinger i Danmark

På nuværende tidspunkt finder der en koordinering sted mellem civilsamfundsorganisationerne og ministerierne om opfølgningen på anbefalingerne fra FN's Børnekomité. Det er Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold (MBLIS) som koordinerer denne indsats. En ordning der efter Red Barnets vurdering fungerer godt:

'Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen i Danmark'¹ har sammen med ministeriet grupperet anbefalingerne fra FN's Børnekomité tematisk². På halvårligt basis arrangeres der møder mellem de relevante sektorministerier og børneorganisationerne. Dagsordenen fastsættes mellem MBLIS og Samarbejdsgruppen, og ministeriet inviterer herefter de relevante ministerier til at deltage. Gennem de seneste to år har der været bred deltagelse fra bl.a. udenrigs-, undervisnings-, sundheds-, justits- og socialministeriet. Nogle gange med tilstedeværelse af relevante styrelser, hvis dagsordenspunkterne har krævet det. Udover gensidige orienteringer om udviklinger på børneområdet er følgende eksempler på temaer blevet drøftet: Inkorporering af Børnekonventionen, en national handlingsplan for børns rettigheder, opfølgning på børneombudsordningen, børns rettigheder i undervisningen og i skolereformen, kommunernes børnepolitikker, international klageadgang, migration og asyl i lyset af Børnekonventionen, inddragelse af børn og børns høringsret mm.³

Vi mangler en mekanisme for tværgående politisk koordination på børneområdet

Børnekonventionen omfatter mange dele af et barns liv og mange forskellige forhold, der vedrører børn. Ansvar for mange af disse temaer varetages af forskellige ressortministre og en stor del af varetagelsen er i Danmark lagt ud til regioner og kommuner. Dette kræver, som Børnekomiteen peger på, et beslutningsdygtigt organ, der har autoritet og som rapporterer direkte til regeringsledelsen. Formålet med organet er at skabe helhed og sammenhæng på det børnepolitiske område og sikre implementeringen af Børnekonventionen.

Et sådant organ, Regeringens Børneudvalg, har eksisteret tidligere under skiftende regeringer (i 80'erne og 90'erne). Faktisk blev det første udvalg etableret, da jeg selv var Socialminister i 1986-88. Udvalget har løbende bestået af ministre fra et meget bredt udvalg af ministerier. Det var Socialministeren, der havde formandskabet for udvalget. Udvalget blev (i hvert fald i perioder) suppleret af et Tværministerielt Børneudvalg bestående af embedsmænd fra de samme ministerier.

Konstellationen af et sådant politisk organ kan naturligvis se ud på mange forskellige måder. Det vigtige er, at det både inddrager ministre fra områder, der er helt væsentlige i forhold til børneområdet, men også områder der mere indirekte er relateret til børnepolitikker.

Ud over opfølgningen på anbefalingerne fra Børnekomiteen, mener Red Barnet, at et sådant udvalgs opgave vil være at følge op på nogle af de implementeringstiltag, som Børnekomiteen har foreslået⁴. Det gælder f.eks. udarbejdelse af en strategi/handlingsplan med fokus på højt prioriterede temaer for børn, ny nødvendig lovgivning på børneområdet, ny lovgivnings implikationer for børn, allokering af tilstrækkelige ressourcer til implementeringen af Børnekonventionen, evaluering af lovgivning og politiske tiltag, der har implikationer for børn, trænings- og kapacitetsopbygningstiltag m. m.

Red Barnet anbefaler

Red Barnet foreslår, at Socialudvalget arbejder for, at der igen etableres et permanent Børneudvalg, der er et beslutningsdygtigt politisk organ, der har autoritet og som rapporterer direkte til regeringsledelsen. Formålet med et sådant koordinerende Børneudvalg er at skabe helhed og sammenhæng på det børnepolitiske område og sikre implementeringen af Børnekonventionen. Børneudvalget kunne ledes/koordineres af Socialministeren, der også

¹ Samarbejdsgruppen består af flg. organisationer: Amnesty International, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Danske Handikaporganisationer, DUI – Leg og Virke, Foreningen Grønlandske Børn, Institut for Menneskerettigheder, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Dansk Røde Kors, Ungdommens Røde Kors, Unicef Danmark.

² Samarbejdsgruppen arbejder særligt sammen med kontoret for udsatte børn samt kontoret for jura og international om den praktiske opfølgning.

³ Socialministeriet orienterede om beslutningen om denne systematiske praksis på et møde mellem samarbejdsgruppen og Socialministeriet den 10. juni 2013.

⁴ I de Generelle Kommentarer no. 5 fra FN's Børnekomité.

vil have en pligt til at føre en løbende dialog om udvalgets arbejde med relevante udvalg i Folketinget med henblik på at sikre en stærk parlamentarisk forankring og bred politisk dialog med Folketingets partier.

Red Barnet stiller gerne vores viden og kompetencer til rådighed for videre drøftelser. Spørgsmål til notatet kan rettes til børnepolitisk seniorrådgiver Inger Neufeld på tlf. 3524 8539 / in@redbarnet.dk

Med venlig hilsen

Mimi Jakobsen
Generalsekretær